

مقایسه حساسیت آزمایشگاهی سفپیم با سایر آنتی بیوتیکهای وسیع الطیف برعلیه باسیلهای گرم منفی واستافیلوکوک اورئوس در مرکز آموزشی - درمانی امام خمینی (ره) کرمانشاه

بابک صیاد^{۱*}، علیرضا جانبخش^۱، منصور رضایی^۲، سید حمید مدنی^۳، نادیا اسدی^۴، الهام سیاه کمری^۵

۱. متخصص بیماری‌های عفونی و گرمسیری، استادیار دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

۲. متخصص آمار حیاتی، استادیار دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

۳. متخصص پاتولوژی، استادیار دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

۴. پژوهش عمومی

* آدرس برای مکاتبه: کرمانشاه، خیابان نقليه، بیمارستان امام خمینی(ره)، بخش عفونی، تلفaks: ۰۸۳۱۷۲۲۴۵۱۶ ، دریافت مقاله: آبان ماه هشتاد و چهار پذیرش برای چاپ: تیرماه هشتاد و پنج

چکیده

سابقه و هدف: مقاومت آنتی میکروبیال یکی از عمدۀ ترین معضلات بهداشتی در دنیا محسوب می‌شود که مهمترین علت آن، مصرف بی‌رویه آنتی بیوتیکها ناشی از ضعف اطلاعات اپیدمیولوژیک و میکروبیولوژیک است. این مطالعه به منظور تعیین حساسیت آزمایشگاهی بایسیلهای گرم منفی واستاف اورئوس به سفپیم و سایر آنتی بیوتیکهای وسیع الطیف انجام گرفت.

روش کار: این مطالعه توصیفی- مقطعی طی سال ۱۳۸۳ در مرکز آموزشی درمانی امام خمینی (ره) کرمانشاه انجام شد و طی آن نمونه‌های بالینی ارسال شده از کلیه بخش‌های بیمارستان در محیط‌های استاندارد کشته داده و با استفاده از روش‌های معمول جمعاً ۵۰۰ ایزوله سودوموناس آئروژینوزا، کلبسیلا، ایکولای واستاف اورئوس به ترتیب شناسایی وارد مطالعه شد و حساسیت آزمایشگاهی آنها نسبت به سفپیم در مقایسه با سایر آنتی بیوتیکهای وسیع الطیف با روش دیسک دیفیوژن مورد بررسی قرار گرفت. یافته‌ها با آزمون مریع کای در مرز معنی داری روی $P < 0.05$ تحلیل شدند.

یافته‌ها: از ۵۰۰ ارگانیسم جدا شده ۱۷۹ مورد ایکولای، ۱۷۹ مورد کلبسیلا، ۷۶ مورد استاف اورئوس و ۶۶ مورد سودوموناس آئروژینوزا بود. میزان حساسیت ارگانیسم‌های بالا نسبت به سفپیم تفاوت آماری معنی داری داشت ($P < 0.0001$)، طوریکه بیشترین میزان حساسیت مربوط به ایکولای با 86.8% و کمترین میزان آن مربوط به سودوموناس آئروژینوزا با 3% بود. همچنین موثرترین آنتی بیوتیک علیه سودومونا، کلبسیلا، ایکولای و استاف اورئوس، ایمی پنم به ترتیب با 95.5% ، 94.4% ، 90.1% و 90.1% حساسیت و کم اثرترین آنتی بیوتیک علیه سودومونا و ایکولای، سفتریاکسون به ترتیب با 67.6% ، 11.5% و 11.5% کم اثرترین آنتی بیوتیک علیه کلبسیلا، سفپیم با حساسیت 19% و در مورد استاف اورئوس، سفتازیدیم با حساسیت 50% بود. بیشترین میزان مقاومت به آنتی بیوتیکهای تحت مطالعه به ترتیب در بخش‌های سوختگی ($75/55\%$) و $ICU (75/92\%)$ و کمترین مقاومت در بخش‌های سرپایی ($10/91\%$) و عفونی ($24/76\%$) مشاهده شد.

نتیجه گیری: نتایج پژوهش ما در مورد میزان حساسیت بایسیلهای گرم منفی واستاف اورئوس نسبت به سفپیم حاکی از جایگاه پایین این آنتی بیوتیک بود که با مطالعات خارج از کشور تفاوت فاحشی داشت و مؤید استفاده بی‌رویه از سفالوپسپورینها خصوصاً نسل سوم در مرکز ما است که مکانیسم‌های مقاومت مشابهی با سفپیم دارند، همچنین میزان حساسیت نسبت به سایر آنتی بیوتیکهای وسیع الطیف چندان رضایت بخش نبود و اثربخشی نسبتاً مناسب ایمی پنم نیز ممکن است ناشی از مصرف محدود این دارو و تفاوت مکانیسم‌های مقاومت به آن نسبت به آنتی بیوتیکهای رایج باشد. این نتایج هشداری جدی در نحوه استفاده از آنتی بیوتیکها محسوب شد. و توجه ویژه به استراتژی‌های آکادمیک درمانی را ضروری می‌نماید.

واژگان کلیدی: بایسیل گرم منفی، استاف اورئوس، سفپیم، کرمانشاه